

Etapy a zrání víry

Marie Zimmermannová, KTF UK Praha

Struktura pojmu **VÍRA** (bipolarita)

- Osobní rozhodnutí a přilnutí (obrácení)
- Další pozná(vá)ní v lásce

Struktura pojmu **VÍRA** - **bipolarita**

- **Postoj**
- **Výrazy či projevy tohoto postoje (v kategoriích určité kultury)**

Prožívání víry

„cesta víry“

Tři přístupy:

- Teologie
- Antropologie
- Psychologie

Dynamika cesty víry (pohled teologie)

Etapy:

- **Obrácení**
- **Přilnutí** (vede k hlubšímu poznávání a vyznávání)
- **Následování** – růst do plnosti (cíl: jednota ve víře a v poznání, zralost, uskutečnění Kristovy plnosti – srov. Ef 4, 13)

Dynamika cesty víry (pohled teologie)

Etapy z hlediska pastorální teologie:

- Zájem o evangelium
- Obrácení
- Přilnutí, vyznání
- Cesta vstříc zralosti

Dynamika cesty víry (pohled antropologie)

- **Úvodní teze:**

Dar víry má člověk rozvíjet do životního postoje, který určuje všechny projevy jeho osobnosti

1. kategorie: POSTOJ

- Hodnotová orientace osobnosti
- Sklon reagovat ustáleným způsobem na osoby, předměty, situace i na sebe sama
- Získaná a relativně ustálená komplexní tendence k myšlenkové, emoční i akční odezvě na sociální okolí

Vlastnosti postoje

- Komplexnost (angažuje všechny složky osobnosti)
- Vztahovost (orientace vůči někomu či něčemu)
- Stabilita (komponenty postoje se vyznačují určitou soudržností)

2. kategorie: ZRALOST

- V přirozené rovině: známky vyžívání
- V jakém vztahu je zralost víry vůči zralosti na přirozené rovině?
- Jak může pomoci ve vyžívání víry doprovázející?

Známky vyzrávání

- ❑ Sebepoznání a sebepřijetí
- ❑ Péče o vyzrávání v oblasti emocí
- ❑ Přijetí zodpovědnosti
- ❑ Vyrovnání se se skutečností
- ❑ Rozvoj samostatnosti
- ❑ Schopnost navázat a udržovat vztahy s lidmi
- ❑ Schopnost odpouštět

Teorie vývoje a zrání víry

- Fritz Oser: teorie vyzrání úsudku člověka v oblasti náboženství

1. stupeň: absolutní cizí určení

Bůh je chápán jako jednostranná absolutní autorita. Člověk jako pasivní, naprosto podřízený vykonavatel této vyšší moci. Musí poslouchat, jinak bude trestán

2. stupeň: **rovina odplaty** („Jak já tobě, tak ty mně“; „dám ti, abys ty dal mně“)

Jednání za účelem získání Boží přízně a pomoci, anebo vyhnutí se trestu;

Snaha o „výměnný obchod“ s Bohem (smlouvání o zdraví, o dobrou známku ve škole...)

3. stupeň: **sebeurčení** (člověk chce své jednání sám posuzovat a zodpovídat za ně)

Svět Boha a svět lidí jsou zcela oddělené. Člověk vidí sám sebe jako zcela odpovědného za svůj život, protože Bůh, (pokud vůbec existuje), nemůže do dění světa zasahovat

4. stupeň: Svoboda člověka a Boží „plán“

Bůh je vnímán jako poslední příčina a původ světa. Má pro svět plán spásy. Boží prozřetelnost je jako univerzální síla, vůči níž však člověk není cize podřízen, naopak svoboda Boží a svoboda člověka tvoří vzájemný vztah

5. stupeň: stádium náboženské autonomie

Bůh je vnímán jako zdroj veškeré lidské autonomie. Člověk je cílem Boží lásky a svobody

Lidská svoboda a láska se stávají rozhodujícím „místem“, kde se Bůh projevuje

6. (hypotetický) stupeň: **univerzální komunikace a solidarita**

Předpoklad: prožívání opravdové a všeobecné solidarity bez hranic. Člověk prožívá vše spolu s bližním a pomáhá mu překonávat i to nejtěžší (vinu, bezpráví, utrpení, smrt)

Jedná se o stupeň hrdinství, kterého může člověk dosáhnout pouze zvláštní Boží pomocí, pokud ji přijme

Známky vyzrání víry v dimenzi kognitivní

- Schopnost mluvit o své víře
- Úsilí o prohloubený a diferencovaný obsah víry
- Smysl a cit pro kritiku a sebekritiku

Známky vyzrání víry v dimenzi emoční

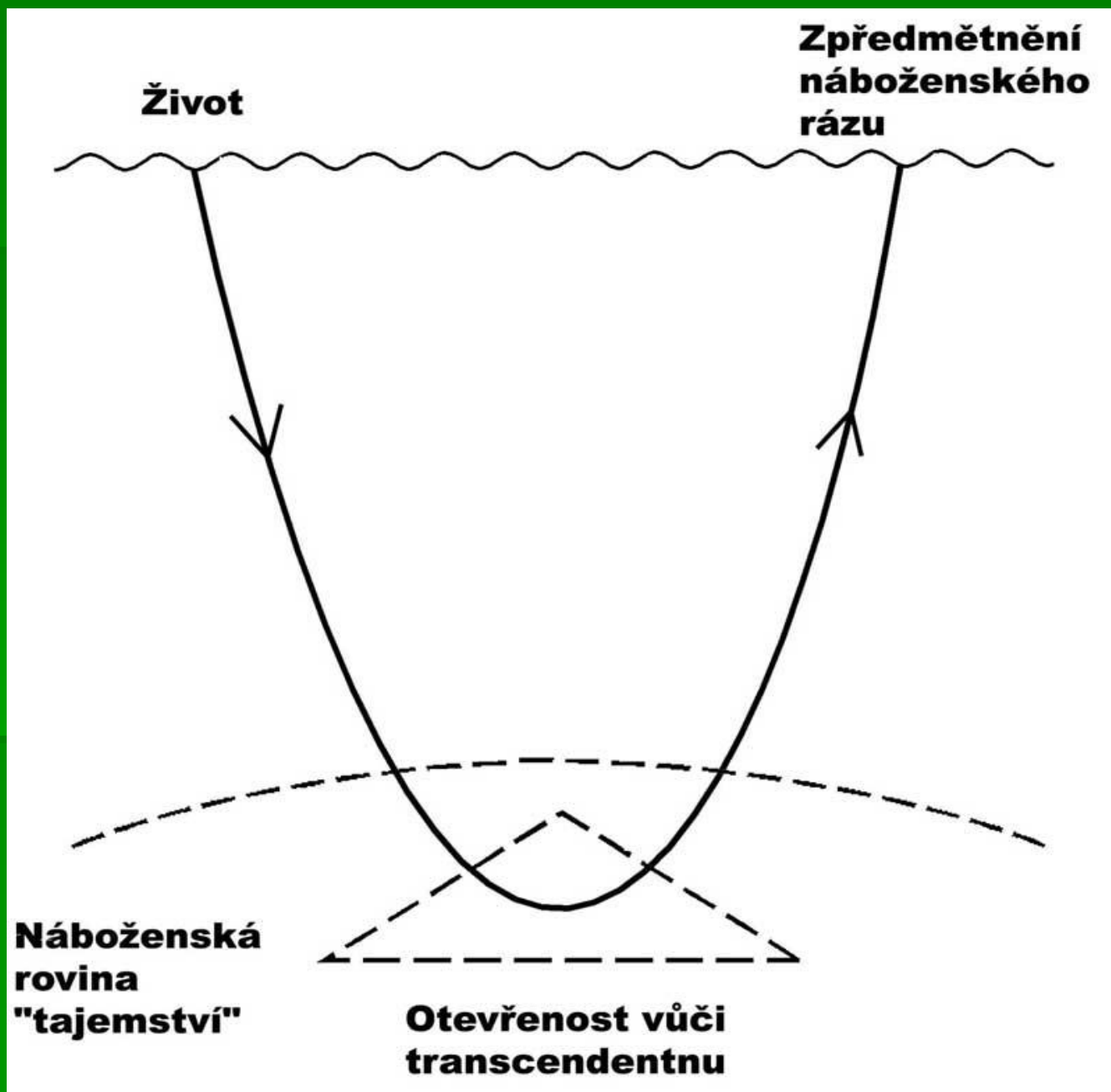
- Autonomie motivace víry (motivem víry je postoj víry sám o sobě)
- Přiměřená psychická vyzrállost (vnitřní svoboda a schopnost překonávat egocentrismus)
- Postoj vůči změnám a stálost
- Schopnost přijímat **všechny** důsledky života víry

Známky vyzrání víry v oblasti jednání

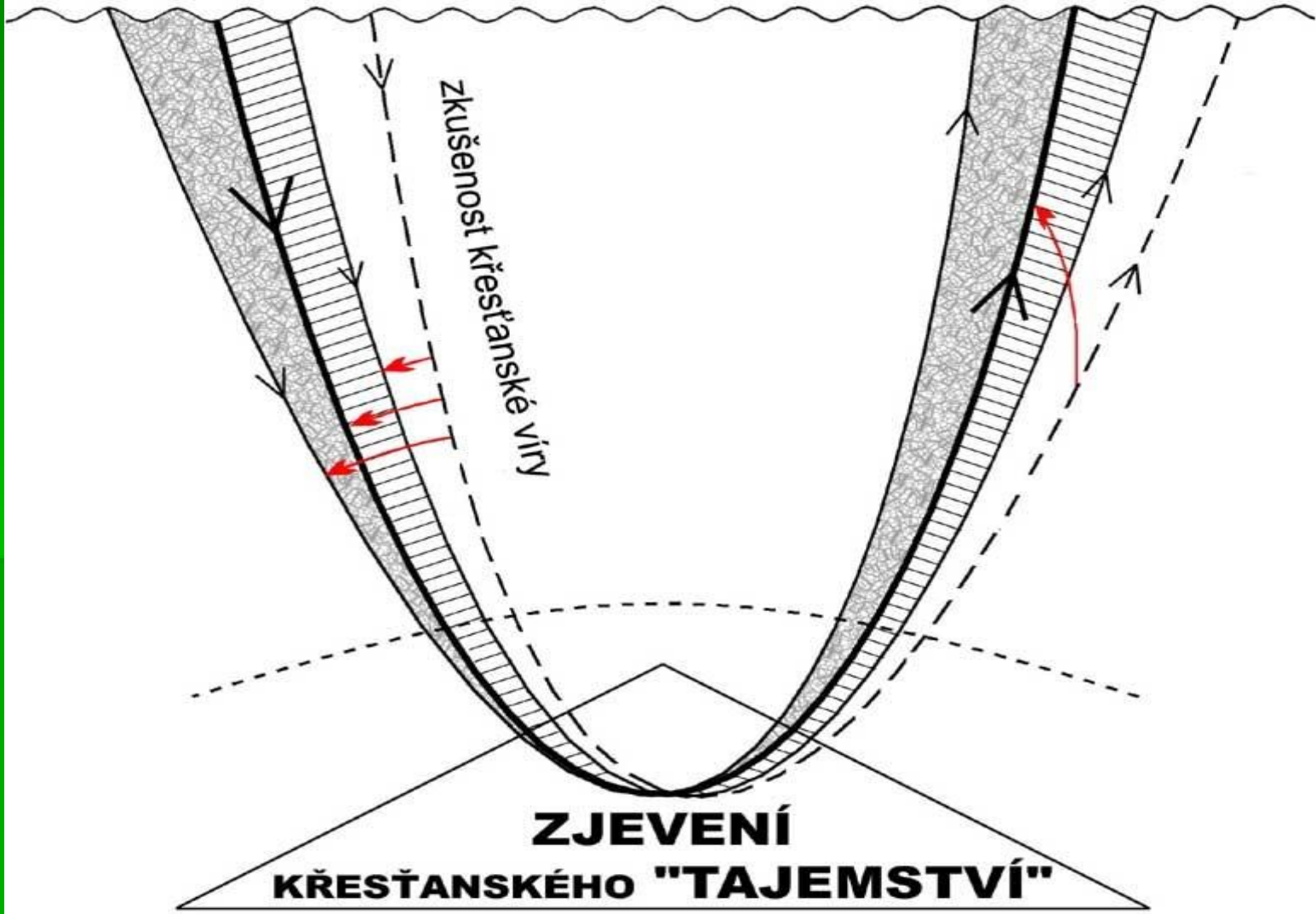
- Nejen plnění „náboženských povinností“, ale i angažovanost pro společné dobro
- Jednota víry vyznávané s vírou prožívanou (*každá* činnost má být důsledkem mé víry)

Jak doprovázet na cestě víry?

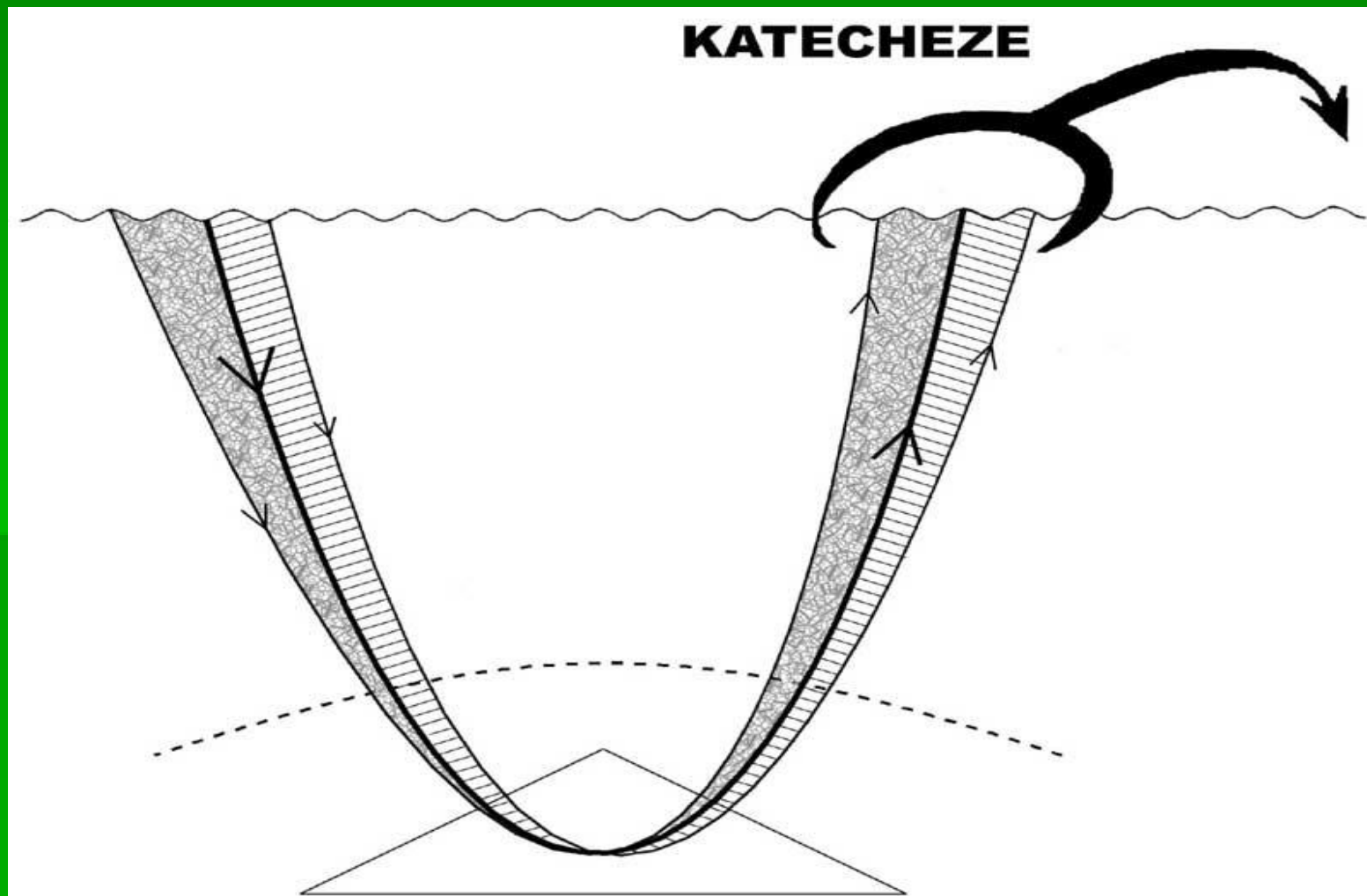

**IZRAEL
JEŽÍŠ
CÍRKEV**

**PÍSMO SVATÉ
TRADICE
KŘEŠŤANSTVÍ**

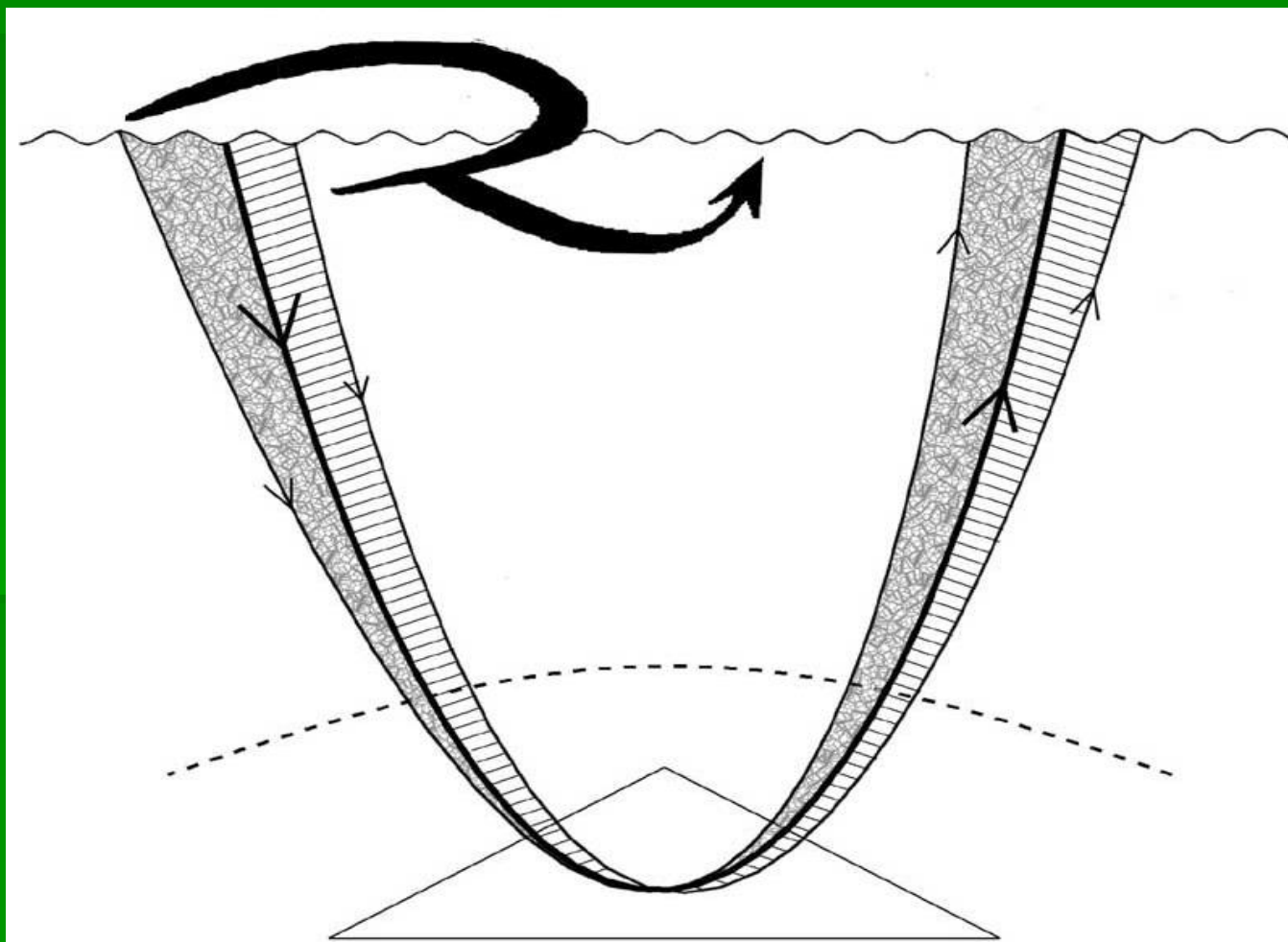

„Předávání“ víry

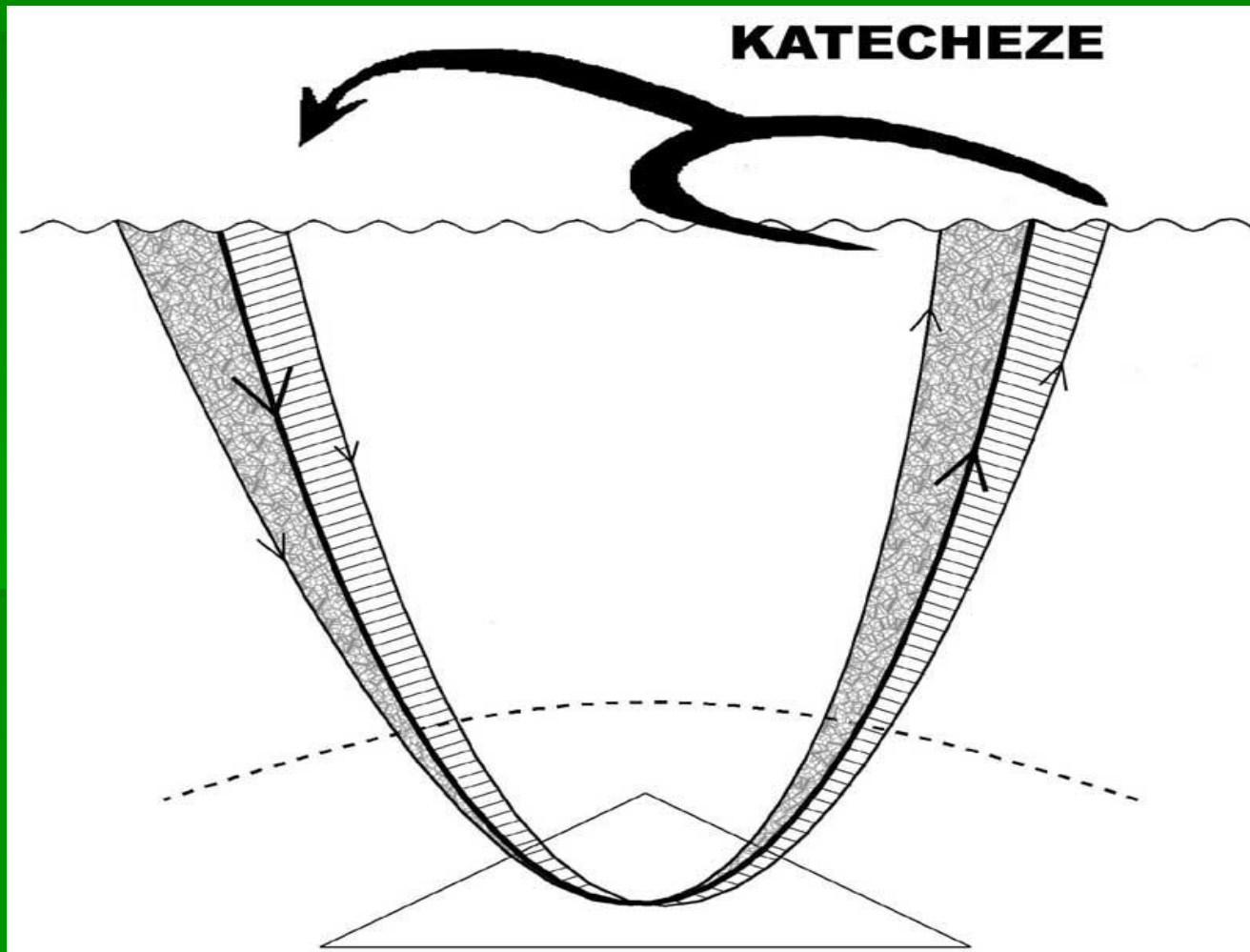

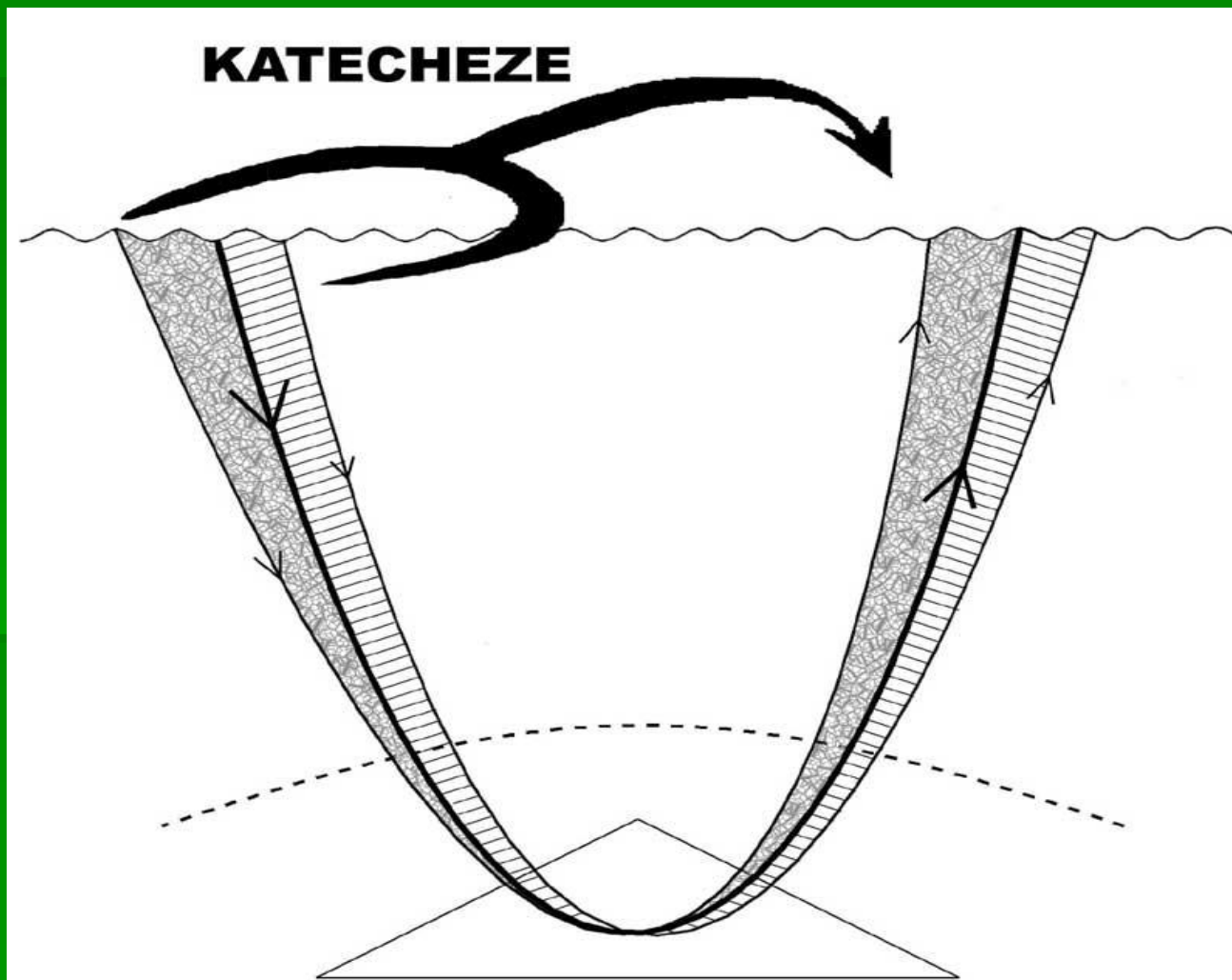
„Úvaha o přirozeném životě“

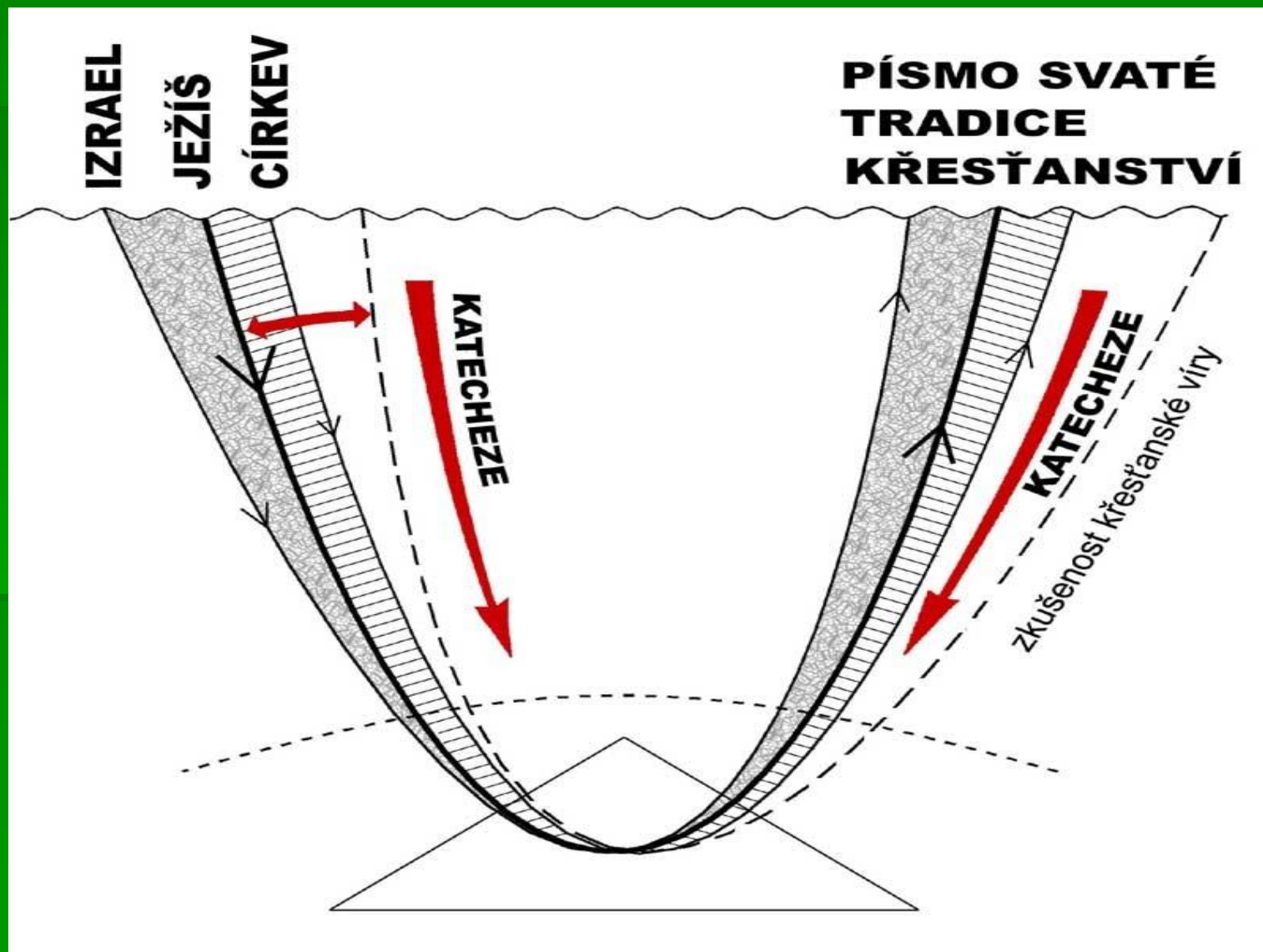
Aplikace věrouky do života

„Přechod“ od života k víře

Ideál

Ideál: sdílení zkušeností víry

- ❑ Podněcovat k vytváření zkušenosti
- ❑ Prohlubovat zkušenosti
- ❑ Sdělovat zkušenosti
- ❑ Vyjádřit a učit vyjadřovat zkušenosti